

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Чортківський фаховий коледж економіки та підприємництва
Західноукраїнського національного університету»

ПОГОДЖУЮ

Директор ВСП «ЧФКЕП ЗУНУ»



Р.Г. Жовковська

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціологія та психологія»

Спеціальність:	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 076 «Підприємництво та торгівля» 071 «Облік та оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр із підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; фаховий молодший бакалавр із обліку та оподаткування; фаховий молодший бакалавр із фінансів, банківської справи та страхування

”

Чортків 2023-2024 н.р.

Робоча програма з дисципліни «Соціологія і психологія»

Спеціальність:

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

076 «Підприємництво та торгівля»

071 «Облік та оподаткування»,

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

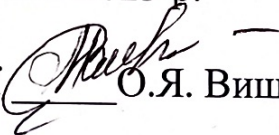
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Програма складена на основі: освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» та ОПП 071, 072, 076 ВСП «ЧФКЕП ЗУНУ», (затверджених засіданням педагогічної ради від 31.06.2023, протокол №6).

Автор  Я.І. Дзісяк

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії дисципліни загальноосвітньої та фундаментальної підготовки

Протокол №1 від 30 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії  О.Я. Вишнівська

ВСП «ЧФКЕП ЗУНУ», 2023

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціологія та психологія»

1. Опис дисципліни «Соціологія та психологія»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Змістових модулів - 3	Галузь знань: <i>07 «Управління і адміністрування»</i>	<i>За вибором</i>
	Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля	
Індивідуальне завдання: <u>Написання реферату, підготовка доповідей, презентацій</u>	Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Рік підготовки: <i>2-й</i>
		Семестр: <i>3-й</i>
Лекції: <i>15 год.</i>		
Практичні, семінарські: <i>15 год.</i>		
-		
Самостійна робота: <i>118 год.</i>		
Індивідуальні завдання: <i>2 год.</i>		
Вид контролю: <i>залік</i>		
Загальна кількість годин - <i>150</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Соціологія та психологія»

Соціологія та психологія – багатопланова, фундаментальна дисципліна, яка є базою для осягнення основ людського життя, виступає передумовою формування соціального мислення, початком до наукового обґрунтування та аналізу суспільства, його законів та категорій. Актуальним для сьогодення є використання всієї різноманітності соціально-психологічної думки, за допомогою якої можливе успішне осягнення природи психологічних та соціальних процесів і структур, всебічного роз'яснення напруженості та конфліктів у суспільстві, чинників, котрі так чи інакше, визначають соціальну поведінку людей.

На загальносоціологічному рівні досліджуються проблеми соціально-філософського осмислення найзагальніших питань розвитку та функціонування суспільства у цілому та місця в ньому людини, питання побудови соціальних структур та процесів. Психологічний аспект дослідження охоплює питання з'ясування закономірностей внутрішнього розвитку особистості. Завданням психології поряд із вивченням психологічних фактів і закономірностей, є встановлення механізмів психологічної діяльності. З поміж важливих завдань цієї науки є вивчення індивідуальних якостей, закономірностей і шляхів їх формування в сучасних умовах, вивчення впливу провідної діяльності на психіку людини, міжособистісні і міжгрупові взаємини, визначення психологічних засобів впливу колективу на особистість та способів захисту від таких впливів.

Метою дисципліни «Соціологія та психологія» є підготовка професійно-компетентного, гуманістично зорієнтованого фахівця з високим рівнем психологічної та соціологічної грамотності, як важливої складової його професійної культури. Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін (філософія, етика, культурологія), цілеспрямованої роботи над вивченням спеціалізованої літератури, активності на лекціях і практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

Завдання вивчення дисципліни:

знати – психологічні та соціологічні теорії, методологію, методи та методики проведення соціальних та психологічних досліджень;

вміти – мислити конструктивно, поза звичним перебігом особистого повсякденного життя; нормувати – привласнені наукові знання, набуті соціальні вміння і навички задля гуманізації взаємовідносин найближчого оточення і соціуму, всебічного гармонійного розвитку і саморозвитку індивіда як особистості;

цінувати – «життєвий світ» та особистісний досвід кожної людини, поширення духовності у просторі культурного буття особи.

3. Програма дисципліни «Соціологія та психологія»

<p>Змістовний модуль 1. Психологія як наука про внутрішній світ людини</p>
<p>Тема 1. Психологія, як наука про людину, її світ і діяльність. Поняття про психологію. Предмет та об'єкт психології. Виникнення та основні етапи розвитку психології. Основні галузі психології. Методи дослідження психології. Основні напрямки вивчення психології.</p>
<p>Тема 2. Психіка людини та притаманні їй психічні явища. Структура психіки та свідомості людини. Відчуття – перше джерело інформації про світ. Сприймання як початкова ланка пізнавального процесу. Увага. Види, властивості та прийоми управління увагою. Пам'ять: типи, види, форми, процеси. Способи розвитку та керування пам'яттю. Загальне поняття про уяву як специфічно людський вид діяльності. Особливості функціонування головного мозку людини. Асиметрія мозку та її вплив на професійну діяльність. Поняття про мислення: розумові дії і мисленнєві операції, форми мислення, види мислення, індивідуальні особливості мислення. Мислення, як процес і як діяльність. Мотивація мисленнєвої діяльності. Поняття про інтелект. Різновиди інтелекту.</p>
<p>Тема 3. Психічні властивості та психічні стани. Поняття про емоції. Емоції і мозок. Вираження емоцій і почуттів. Види емоцій і почуттів. Поняття про волю. Вольові якості людини. Виховання волі. Поняття про темперамент. Характеристика типів темпераментів. Тип темпераменту і виховання та навчання. Вимоги діяльності та тип темпераменту. Поняття про характер. Провідні риси характеру. Акцентуації рис характеру. Формування характеру. Поняття про здібності. Фактори розвитку здібної особистості. Рівні здібностей. Поняття про творчість. Творча</p>

особистість. Особливості формування творчої особистості. Навчання та виховання обдарованої молоді.

Тема 4. Вербальна та невербальна комунікація.

Поняття та основні ознаки вербального спілкування. Види та форми мови. Особливості сприймання і розуміння людини людиною під час вербального спілкування. Поняття про невербальну комунікацію та її особливості. Кінесичні особливості невербального спілкування (жести, пози, міміка). Проксемічні особливості невербального спілкування. Контакт очей.

Змістовний модуль 2. Соціологія як наука про суспільство.

Тема 5. Вступ до соціології.

Походження терміну «соціологія». Співвідношення соціології із суміжними науками. Об'єкт та предмет соціології. Структура і рівні соціологічного знання. Категорії соціології. Визначення поняття «соціальне». Підходи до розуміння соціальної реальності. Соціологічна уява. Функції соціології.

Тема 6. Вихідні елементи соціального життя. Соціологічне дослідження.

Проблема родового поняття в соціології. Одиначна дія. Соціальний зв'язок та його різновиди: соціальні контакти та соціальні взаємодії. Співпраця і суперництво як типи соціальних взаємодій. Поняття, сутність і специфіка соціальної діяльності. Види соціальної діяльності. Різновиди конфліктів: соціально-психологічний аналіз. Сутність, види та складові соціологічних досліджень, програма соціологічного дослідження.

Тема 7. Соціалізація особистості. Соціальні статуси та соціальні ролі.

Поняття і сутність соціології особистості. Специфіка соціологічного погляду на проблеми вивчення особистості. Розмежування понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність». Соціальні якості особистості та їх характеристики. Визначення поняття «соціалізація особистості». Суть та значення поняття «соціальний статус». Соціальна роль як поведінкова характеристика особистості.

Тема 8. Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути.

Підходи до вивчення суспільства. Визначення поняття суспільства. Суспільство як соціальна система. Основні підсистеми суспільства. Типологізація суспільств. Суть та визначення поняття «соціальний інститут». Класифікація соціальних інститутів. Функції та структурні елементи основних соціальних інститутів. Проблема формування та становлення нових соціальних інститутів. Формальні й неформальні соціальні інститути.

4. Структура навчальної дисципліни «Соціологія та психологія»

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовний модуль 1. Психологія як наука про внутрішній світ людини				
Тема 1. Психологія, як наука про людину, її світ і діяльність.	2	2	22	–
Тема 2. Психіка людини та притаманні їй психічні явища.	2	2	12	–
Тема 3. Психічні властивості та психічні стани.	2	2	12	1
Тема 4. Вербальна та невербальна комунікація.	2	2	12	–
Змістовний модуль 2. Соціологія як наука про суспільство.				
Тема 5. Вступ до соціології.	2	2	12	–
Тема 6. Вихідні елементи соціального життя. Соціологічне дослідження.	2	2	24	1
Тема 7. Соціалізація особистості. Соціальні статуси та соціальні ролі.	2	2	12	–
Тема 8. Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути.	1	1	12	–
Всього	15	15	118	2

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Психологія як наука про внутрішній світ людини	
Тема 1. Виникнення та розвиток психології, її основні галузі та методи досліджень.	2
Тема 2. Психічні процеси. Пам'ять, види пам'яті. Мислення.	2
Тема 3. Індивідуально-психологічні особливості людини. Темперамент, характер.	2
Тема 4. Психологія спілкування. Форми ділового спілкування.	2
Змістовний модуль 2. Соціологія як наука про суспільство	
Тема 5. Предмет, об'єкт та завдання соціології.	2
Тема 6. Соціальна дія та соціальна взаємодія.	2
Тема 7. Психологія та соціологія конфлікту.	2
Тема 8. Особистість у системі соціальних взаємодій.	1
Всього	15

6. Самостійна робота

Частина навчального матеріалу вноситься на самостійне вивчення студентами. Зміст самостійної роботи в межах дисциплін «Соціологія та психологія» визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями.

Назва теми	Кількість годин
	ООН
Змістовний модуль 1. Психологія як наука про внутрішній світ людини	
Тема 1. Психологія, як наука про людину, її світ і діяльність.	22
Тема 2. Психіка людини та притаманні їй психічні явища.	12
Тема 3. Психічні властивості та психічні стани.	12
Тема 4. Вербальна та невербальна комунікація.	12
Змістовний модуль 2. Соціологія як наука про суспільство	
Тема 5. Вступ до соціології.	12
Тема 6. Вихідні елементи соціального життя. Соціологічне дослідження.	24
Тема 7. Соціалізація особистості. Соціальні статуси та соціальні ролі.	12
Тема 8. Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути.	12
Всього	118

Самостійна робота в процесі вивчення дисципліни «Соціологія та психологія»

включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації;
- підготовка до виступу на практичних заняттях;
- опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей;
- підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм тощо.

Назва теми	Форма виконання
Змістовний модуль 1. Психологія як наука про внутрішній світ людини	
Тема 1. Психологія, як наука про людину, її світ і діяльність.	Складання структурно-логічної схеми структури психологічного знання.
Тема 2. Психіка людини та притаманні їй психічні явища.	Опанування методики «Самооцінка сили волі».
Тема 3. Психічні властивості та психічні стани.	Використання тестової методики на визначення типу темпераменту за Айзенком.
Тема 4. Вербальна та невербальна комунікація.	Опанування основних прийомів та алгоритмів ефективного висловлювання та самовираження.
Змістовний модуль 2. Соціологія як наука про суспільство.	
Тема 5. Вступ до соціології.	Складання структурно-логічної схеми структури соціологічного знання.
Тема 6. Вихідні елементи соціального життя. Соціологічне дослідження.	Складання схеми «Методи соціологічних досліджень».
Тема 7. Соціалізація особистості. Соціальні статуси та соціальні ролі.	Опанування методикою проведення фокус-групових досліджень.
Тема 8. Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути.	Опанування методики: Індекс згуртованості малої групи.

7. Індивідуальна робота

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну та творчу діяльність.

Метою індивідуальної роботи студента є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчальної дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи.

У процесі вивчення дисципліни «Соціологія та психологія» студент повинен виконати творчу роботу – підготувати реферат з теми (модуля) або вузької проблематики. Написання і захист реферату є важливою формою самостійної навчальної діяльності студентів.

У «Тлумачному словнику української мови» дається таке визначення: «**Реферат** (від лат. Referrate – доповідати, повідомляти) – 1) короткий усний або письмовий виклад наукової праці, результатів наукового дослідження, змісту книги, статті та ін.; 2) доповідь на будь-яку тему, написана, зроблена на основі критичного огляду літературних та інших джерел». У зв'язку з цим навчальний реферат – це самостійна творча робота студента, що засвідчує його знання соціологічної літератури з цієї теми, розуміння основних підходів до вирішення наукової і практичної проблеми, а також відображає власні професійні погляди майбутнього фахівця і демонструє його вміння усвідомлювати особливості соціальної дійсності на основі теоретичних знань.

Написання реферату – це творчий процес, до того ж з'являється чудова нагода для наукового самовираження і самоствердження перед однокурсниками і викладачем. Тому, перш ніж братися за реферат, спочатку важливо розібратися, яку справжню мету Ви ставите перед собою (повідомити інших про свої оригінальні ідеї, повправлятися в написанні наукових текстів тощо).

У процесі роботи над рефератом можна виділити чотири етапи:

Вступний – вибір теми, складання списку літератури для опрацювання, початок її вивчення, розробка плану і написання вступу.

Основний – детальне опрацювання літератури, робота над змістом і висновками реферату.

Прикінцевий – оформлення реферату, самокритична оцінка його змісту і виправлення виявлених недоліків.

Захист реферату (під час семінарського заняття, на студентській конференції).

При написанні реферату слід врахувати такі вимоги.

Структура реферату

Структура реферату містить такі елементи:

- титульна сторінка;
- план;
- вступ;
- основна частина (розділи, пункти і підпункти);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Правила оформлення використаної літератури

У рефераті відомості про використане першоджерело (бібліографічний поклик) подають після цитати у квадратних дужках: спочатку вказують номер джерела зі списку використаної літератури, а потім через кому – сторінку (сторінки) у тексті оригіналу, наприклад, [2, 145]; [4, 38-40].

Вимоги до оформлення реферату

- набір тексту здійснюється стандартним 14 шрифтом Times New Roman;
- назви розділів краще набирати 14-им шрифтом (усі великі напівжирні), а пункти і підпункти виділяти напівжирним курсивом;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- відступ в абзацах – 1,25 см;
- текст реферату необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 25 мм, правий – 15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм;
- нумерація сторінок зверху посередині;
- обсяг реферату – 15-20 сторінок.

Робота оцінюється за 100-бальною шкалою. Виконання індивідуальної роботи є необхідною передумовою допуску студента до заліку.

Тематика рефератів
з дисципліни «Соціологія та психологія»

1. Загальна характеристика процесу спілкування.
2. Типи темпераменту та їх вплив на життя людини.
3. Типологія характеру та його взаємозв'язок із темпераментом.
4. Емоції та вміння ними керувати.
5. Позитивні та негативні емоції та їх значення у житті людини.
6. Інтелект: вроджене чи набуте.
7. Мої звички та моя взаємодія з оточуючими.
8. Гендерна соціалізація
9. Рівність між чоловіком і жінкою: чи можлива вона.
10. Міжособистісне спілкування: віртуальне та реальне.
11. Вплив соціальних мереж на становлення особистості.
12. Кохання: міф чи реальність.
13. Самотність у сучасному глобалізованому світі.
14. Соціальна рівність у сучасному соціумі.
15. Здібності та задатки.
16. Девіантна поведінка.
17. Проблема агресивності.
18. Взаємини батьків і дітей.
19. Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони спілкування
20. Конфлікти. Психологія конфлікту при спілкуванні.
21. Конструктивні й деструктивні форми взаємодії.
22. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.
23. Соціально-психологічні явища в малих групах.
24. Групова динаміка
25. Особистість з погляду соціальної психології.
26. Особистість в структурі групових стосунків.
27. Лідерство і керівництво у групах.
28. Духовність суспільства та проблеми духовного розвитку особистості

29. Статусно-рольова теорія як пояснення індивідуального життя через призму соціологічного погляду.
30. Мала група: конфлікти та співробітництво.
31. Проблеми соціальної мобільності: зачинені двері чи безмежний світ.
32. Основні стратифікаційні системи та їх характеристики.
33. Стабільність соціальних інституційний як основа розвитку соціальної системи.
34. Різноманіття соціальних характерів та типів особистості:
35. Проблема революційних та реформаційних змін: вибір пріоритетів.
36. Структурні компоненти суспільства: горизонтальний та вертикальний вимір.
37. Соціологічний аналіз повсякденного життя: людина як конструктор соціального світу.
38. Людина як об'єкт, суб'єкт та продукт соціалізації.
39. Соціальна типологія особистості як віддзеркалена сутність суспільства.
40. Суспільство у розрізі історичного розвитку: підходи до типізації.
41. Соціологічні теорії середнього рівня: портрет суспільства очима соціолога.
42. Множина соціальних груп та соціальних спільнот як посередників між індивідом та суспільством.
43. Різноманіття підходів до причин виникнення та сутності суспільства як реальності особливого виду.
44. Роль окремої особистості у суспільному розвитку.
45. Ознаки маргінального суспільства.
46. Соціальні проблеми розвитку сучасного українського суспільства.
47. Студентство і його соціальна роль у житті суспільства.
48. Політика як соціальний інститут.
49. Сім'я як соціальний інститут. Проблеми усталеності шлюбу.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших засобів навчання; практичні заняття; самостійна робота. Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі методики викладання: методика проблемного навчання та евристичне навчання; форми навчання: аналітичні та проблемні лекції та дискусії – головна мета проведення таких лекцій складається у розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення матеріалу, який стосується сучасних процесів розвитку світової економіки; методики навчання: бізнес-симуляція. Практична підготовка спрямована на формування навичок самостійного наукового дослідження, опрацювання інформаційних джерел, підготовка звіту про проведену роботу, оформлення результатів наукового дослідження. Для оцінки теоретичної підготовки студентів по змістових модулях проводиться контрольне письмове опитування.

Мета проведення лекцій полягає в ознайомленні студентів з основними теоретико-методологічними питаннями організації наукової роботи студентів.

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів практичні навички щодо пошуку, опрацювання інформації, створення нового наукового продукту.

Завдання практичних занять:

- засвоїти теорію та методичні підходи, сучасні технології організації наукової роботи студентів;
- навчитися опрацьовувати інформацію, робити узагальнення та висновки;
- освоїти технологію написання тез, статей, курсових, кваліфікаційних робіт;
- засвоїти та закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях.

9. Методи контролю

При вивченні студентами дисципліни «Соціологія та психологія» застосовуються наступні методи оцінювання набутих знань: поточне та підсумкове тестування та опитування, рубіжна атестація, директорська контрольна робота.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1 (Рубіжна атестація)	Модуль 2 (Директорська контрольна робота)	Модуль 3 (Підсумкова оцінка за індивідуальне завдання та поточне опитування)
25	50	25

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За європейською шкалою ECTS
90 – 100	«Відмінно»	«A» (Відмінно)
85 – 89	«Добре»	«B» (Дуже добре)
75 – 84		«C» (Добре)
65 – 74	«Задовільно»	«D» (Задовільно)
60 – 64		«E» (Достатньо)
35 – 59	«Незадовільно»	«FX» (Незадовільно з можливістю перескладання)
1 – 34		«F» (Незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичних завдань.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Тести для перевірки знань студентів.
5. Засоби діагностики знань студентів.

6. Критерії оцінювання знань студентів.
7. Посібники.
8. Презентаційні матеріали.
9. Інтернет-джерела.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Галян І. М. Психодіагностика : навч. посібн. / І. М. Галян. – Київ : Академвидав, 2019. – 464 с.
2. Галян О. І. Експериментальна психологія : навч. посібн. / О. І. Галян, І. М. Галян. – Київ : Академвидав, 2016. – 400 с.
3. Кавалеров А. А. Цінність у соціокультурній трансформації / А. А. Кавалеров. – Одеса : Астропринт, 2016. – 221 с.
4. Карпенко З. С. Аксіологічна психологія особистості : монографія / З. С. Карпенко. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2019. – 512 с.
5. Карпенко З. С. Ціннісні виміри індивідуальної свідомості / З. С. Карпенко // Методологічні і теоретичні проблеми психології : хрестоматія / [упоряд. : З. С. Карпенко, І. М. Гоян]. – Івано-Франківськ : Плай, 2016. – 128 с.
6. Кузікова С. Б. Психологічні основи становлення суб'єкта саморозвитку в юнацькому віці : монографія / С. Б. Кузікова. – Суми : Видавництво «МакДен», 2016. – 410 с.
7. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження / С. Д. Максименко. – Київ : НДП, 2010. – 239 с.
8. Мілютіна К. Л. Траєкторії життєвого шляху особистості у динамічному середовищі : монографія / К. Л. Мілютіна. – Ніжин : ТОВ Видавництво «Аспектполіграф», 2017. – 298 с.
9. Москалець В. П. Психологія особистості : навч. посіб. / В. П. Москалець. – Київ : «Центр учбової літератури», 2016. – 262 с.
10. Олефір В. О. Інтелектуально-особистісний потенціал саморегуляції суб'єкта діяльності : монографія / В. О. Олефір. – Харків : УПА, 2015. – 265 с.
11. Пачковський Ю.Ф. Соціологія і психологія: навч. посібник. 2-ге вид. стереот. рек. МОНУ / Ю.Ф. Пачковський – К.: Каравела, 2020. – 760 с.
12. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. К: Каравела, 2020. 419 с.
13. Психологічні механізми адаптації девіантів до сучасного соціокультурного середовища : монографія [Електронний ресурс] / Н. Ю. Максимова, А. М. Грись, І. Ф. Манілов [та ін.] ; за ред. Н. Ю. Максимової. – Київ: Педагогічна думка, 2015. – 254 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10062/>
14. Психолого-педагогічні основи процесу самотворення особистості : монографія [Електронний ресурс] / Л. З. Сердюк, Т. М. Яблонська, І. В. Данилюк, О. І.

- Пенькова, Н. Д. Володарська [та ін.] ; за ред. Л. З. Сердюк. – К. : Педагогічна думка, 2015. – 197 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10211/>
15. Психосинергетичні особливості сталих та кризових періодів життя людини: монографія [Електронний ресурс] / М.-Л. А. Чепи, В. Ф. Маценко, Ж. М. Маценко, А. Д. Терещук [та ін.] ; за ред. М.-Л. А. Чепи. – Київ : Педагогічна думка, 2015. – 197 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10148/>
 16. Психофізіологічні закономірності професійного самоздійснення особистості : монографія [Електронний ресурс] / О. М. Кокун, В. В. Клименко, О. М. Корніяка, О. Р. Малхазов [та ін.] ; за ред. О. М. Кокуна. – Київ : Педагогічна думка, 2015. – 297 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10038/>
 17. Самопроектування особистості у дискурсивному просторі : монографія [Електронний ресурс] / Н. В. Чепелева, М. Л. Смульсон, О. В. Зазимко, С. Ю. Гуцол [та ін.] ; за ред. Н. В. Чепелевої. – Київ : Педагогічна думка, 2016. – 232 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10364/>
 18. Соціологічна енциклопедія / укл. В. Г. Городяненко. – Київ: Академвидав. – 2018. – 456 с.
 19. Соціологія і психологія. Навч. посібник. 2-ге вид. стереот. Рек. МОНУ / Ю. Ф. Пачковський. Київ: Каравела, 2020. 760 с.
 20. Філоненко М. Психологія спілкування: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 224 с.

Додаткова:

21. Аршава І.Ф. Суб'єктивне благополуччя та його індивідуально-психологічні та особистісні кореляти. Вісник ДНУ. Серія: Педагогіка і психологія. Дніпропетровськ, 2017. Вип. 18, Т. 20, №9/1. С. 3-10.
22. Балл Г. О. Інтегративно-особистісний підхід у психології: впорядкування головних понять / Г. О. Балл // Психологія і суспільство. - 2019. - № 4. - С. 25-53.
23. Боришевський М. Й. Дорога до себе. Від основ суб'єктності до вершин духовності : монографія / Мирослав Боришевський. - К. : Академвидав, 2016. – 416 с.
24. Боришевський М. Й. Особистість у вимірах самосвідомості : [монографія] / М.Й. Боришевський. - Суми : Видавничий будинок «Еллада», 2017. - 608 с.
25. Васютинський В. О. Психологічні виміри спільноти : монографія / В. О. Васютинський ; НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ : [Золоті ворота], 2019. - 119 с.
26. Вірна Ж.П. Координація особистісно-нормативних змін ціннісних орієнтацій в діапазоні професійної адаптації особистості / Ж.П. Вірна. - Психологія особистості : науковий журнал. - 2015. - № 1(6). - С. 161-172.
27. Галян І. М. Ціннісно-сміслова саморегуляція особистості : ґене́за та механізми функціонування : монографія / І. М. Галян. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені І.Франка, 2016. - 402 с.
28. Дуб В. Г. Психологічні особливості становлення ціннісно-сміслової сфери майбутніх педагогів у процесі підготовки до професійної діяльності: дис.

- ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Дуб В. Г.; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - Київ, 2015. - 247 с.
29. Інтелектуальний розвиток дорослих у віртуальному освітньому просторі: монографія [Електронний ресурс] / М. Л. Смульсон, Ю. М. Лотоцька, М. М. Назар, П. П. Дітюк, І. Г. Коваленко-Кобилянська [та ін.] ; за ред. М. Л. Смульсон. - Київ : Педагогічна думка, 2015. - 221 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10064/>.
 30. Москалець В. П. Духовні горизонти особистості : потенціал вершинної аналітики / В. П. Москалець // Психологія і суспільство. - 2017. - № 1. - С. 73-84.
 31. Олефір В. О. Взаємозв'язок життєстійкості, копінг-стратегій та психологічного благополуччя / В. О. Олефір // Вісник Харківського Національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія». - Харків : ХНУ, 2016. - № 981. - Вип. 47. - С. 168-172.
 32. Олефір В. О. Психологія саморегуляції суб'єкта діяльності : дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.01 / Олефір В. О. ; Південноукр. нац. пед. ун-т імені К. Д. Ушинського. - Одеса, 2016. - 428 с.
 33. Психологічні детермінанти розвитку організаційної культури : монографія [Електронний ресурс] / Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко [та ін.] ; за ред. Л. М. Карамушки. - Київ : Педагогічна думка, 2015. - 288 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10087/>.
 34. Психологічні закономірності реалізації конструктивних функцій етнокультури в інформаційному суспільстві : монографія [Електронний ресурс] / М.-Л. А. Чепа, М. І. Савіна, С. Є. Солодчук [та ін.] ; за ред. М.-Л. А. Чепи. - Київ : Педагогічна думка, 2015. - 131 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10057/>.
 35. Психологічні закономірності творчого сприймання інформаційних індикаторів реальності : монографія [Електронний ресурс] / В. О. Моляко, І. М. Біла, Н. А. Ваганова [та ін.] ; за ред. В. О. Моляко. - Київ : Педагогічна думка, 2015. - 145 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10364/>.
 36. Савош Г. П. Особистісно орієнтоване виховання - нова освітня філософія / Г. П. Савош // Вища освіта України. - 2016. - №1, додаток. - С. 29-34.
 37. Савчин М. В. Духовна парадигма психології: монографія / М. В. Савчин. - Київ : Академвидав, 2017. - 252 с.
 38. Савчин М. В. Методологеми психології : монографія / М. В. Савчин. - Київ : Академвидав, 2018. - 224 с.
 39. Соціально-психологічні закономірності становлення економічної культури молоді : монографія [Електронний ресурс] / В. В. Москаленко, О. В. Лавренко, Н. М. Дембицька, І. К. Зубіашвілі [та ін.] ; за ред. В. В. Москаленко - Київ : Педагогічна думка, 2015. - 405 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10166/>.
 40. Титаренко Т. М. Пошук шляху : майбутнє у мріях, цілях, домаганнях, завданнях / Т. М. Титаренко // Як будувати власне майбутнє : життєві завдання особистості: [наук. моногр.] / за наук.ред. Т. М. Титаренко ;

НАПН України, Ін-т соц. і політ. психол. - Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2017. - С. 47-57.

41. Яблонська Т.М. Розвиток ідентичності дитини в системі сімейних взаємин : монографія / Т. М. Яблонська; НАПН України, Ін-т психології імені Г. С. Костюка. - Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. - 442 с.